

LOGOPEDISKA INSATSER VID TRAKEOSTOMI

7.5 hp, vårterminen 2025

I den här studievägledningen ges mer detaljerad information om kursen än det som kan hittas i kursplanen. Visst innehåll kan överlappa, men tanken är att den här guiden ska vara mer konkret och användbar under kursens gång, än den mer allmänt hållna kursplanen. Upplägget på föreläsningar och seminarier förklaras här närmare och guiden innehåller också instruktioner för examinationsuppgiften.

Tillvägagångssätt

Här beskrivs hur seminarier, praktikdel och examinationer är organiserade.

Självständiga studier krävs före, under och efter de olika kursdelarna. Kursdagarna innehåller seminarier, praktiska och konkreta aktiviteter samt grupparbeten runt patientfallen. Närvaro är obligatorisk. Kursen är uppdelad i flera delar, varav några skall ske på distans med Zoom, och några med närvaro på plats i Stockholm:

Datum	Moment	Lärare och lokal
Del 1 v.5, 27 jan (halvdag) 13.00-16.00	<i>Kursintroduktion (via Zoom) samt genomgång av aktuella artiklar och trakeostomiresurser, detta inför självständiga studier.</i> • Kursintroduktion, upplägg osv. • Canvas genomgång. Skriftlig uppgift – presentera dig själv • Internationella trender och multidisciplinärt teamarbete på IVA • Artikelgenomgång samt artikelfokuserade frågor • Resurser och tips för hur deltagaren presenterar sig själv för IVA /ÖNH-mottagning och framtida patientarbete inom ramen för kursen.	Liza Bergström Martina Sundström Patricia Häggglund Distansundervisning via Zoom.
v. 5-6 (1 dag, valfri)	UPPGIFTER efter detta kursmoment: (1) Deltagarpresentation och framtidsstöd för varandra. Lägg upp information om dig själv, ditt arbete med trakeostomerade patienter samt kursförväntningar i Canvas. Detta som underlag för del 2 när deltagaren presenterar sig inför grupparbete. (2) Deltagaren skall också presentera sig själv samt kursens mål angående logopediska och multidisciplinära insatser för patientcentrerat samarbete till relevanta enheter/avdelningar så att framtida patientarbete underlättas. (3) Webaserade trakeostomiresurser – gå igenom innan 6 feb. (4) Självständig artikelgenomgång och studiefokuserade frågor. Läggs upp på Canvas. Deadline: 7 feb.	Självständiga studier och uppgifter via studentplattformen 'Canvas'
Del 2 v.6, 6-7 feb (2 dagar) 6 feb 10.00-17.00 7 feb 8.30-16.30	<i>Kursdagar på plats vid Danderyds sjukhus</i> • Orsaker till trakeostomi, komplikationer samt påverkan på anatomi och fysiologi i larynx och farynx (med tanke på dekanyleringspåverkan) • Påverkan på röst, tal, andning och sväljning vid olika förutsättningar avseende trakeostomi; kuffad/okuffad samt trakeostominäsa, talventil, propp, ACV (above cuff vocalisation) och leak speech. • Logopediska insatser med trakeostomerade patienter, vad är evidensen och internationell praxis?	Liza Bergström Martina Sundström Patricia Häggglund Lokaler på Danderyds sjukhus (mer information i samband med kallelsen)

	• Genomgång av artiklar med logopediska insatser och applicering i fokus • Genomgång av internationella riktlinjer och logopediska bedömningsprotokoll. UPPGIFT: (1) Om det inte redan gjort, ska deltagaren presentera sig själv samt kursens mål avseende logopediska och multidisciplinära insatser för patientcentrerat samarbete till relevanta enheter/avdelningar för att underlätta framtida patientarbete. (2) Eget patientarbete. Efter Del 2 ska deltagaren träffa egna trakeostomerade patienter på det egna sjukhuset/kommunen, med utgångspunkt i detta ska examinationsuppgiften sedan utformas. Under arbetets gång kan man diskutera och ta hjälp av kollegor. (3) Patientperspektivet. Titta på filmen ang. patientensperspektiv (PICS)	
Del 3 v. 9, 24-25 feb 8.30-16.00 8.30-16.00	<i>Kursdagar on-line (Zoom)</i> • Fortsatt genomgång av internationella riktlinjer och logopediska bedömningsprotokoll. • Smågrupparbete runt patientfallen och logopediska insatser, inklusive rehabilitering (<i>laryngeal weaning</i>). • Laryngeal hypo- och hypersensitivitet • Fördjupad genomgång av respiratoriska parametrar och ventilatorparametrar. • Genomgång av logopediska insatser för Leak speech och Above Cuff Vocalisation (ACV) för ventilatorberoende patienter. • Kommunikation och alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). UPPGIFT: Fortsatt eget patientarbete, vg se Del 2.	Liza Bergström Martina Sundström Patricia Hägglund Sarah Wallace Distansundervisning via Zoom.
Del 4 v. 11, 10-11 mar (2 dagar) 10 mar 10.00-16.30 11 mar 8.30-16.30	<i>Kursdagar i Stockholm med fokus på:</i> • Kliniskt Träningscentrum (KTC) arbete. • Logopediska åtgärd med trakeostomerade patienter (simulering) • Evidensbaserad FUS-tolkning i förberedelse för praktikdagar • Evidensbaserad behandling • Examinationsmallen ges ut UPPGIFT: Fortsatt eget patientarbete, var god se Del 2.	Liza Bergström Martina Sundström Patricia Hägglund Lokaler på Danderyds sjukhus (mer information i samband med kallelsen)
Del 5 v. 11-12 1 dag 8.30-16.30 5 olika möjligheter: 12, 14, 17, 19, 21 mars	<i>Praktikdelen i Stockholm, en dag under vecka 11 eller 12. Du kommer överens med kursansvarig vilken dag som du kommer ha din praktik.</i> • Gå bredvid vid bedömning/intervention på en eller flera trakeostomerade patienter. Logopediska insatser analyseras tillsammans och diskuteras både under tiden och efteråt. • Möjligheten/övningen att kunna sammanfatta och diskutera den logopediska bedömningen/interventionen med läkare, sjuksköterska, fysioterapeut m fl. och tillsammans komma fram till lämpliga multidisciplinära rekommendationer för individen. UPPGIFT: Fortsatt eget patientarbete, var god se Del 2.	Martina Sundström + kollegor Praktikdelen, 1 dag på Remeo, Stockholm

Del 6 v. 13 27/3 9.30-16.30	<i>Kursdagar on-line (Zoom)</i> • Intensivvård och post-IVA, ventilatorbehandlade patienter. • Genomgång/diskussion av evidens för tidig logopedisk behandling av dessa patienter, inklusive intervention avseende larynx-/farynxfunktion samt rehabilitering med talventil, så kallad Laryngeal weaning. • ”State-of-the-art” praxis med talventilsrehabilitering under pågående ventilatorbehandling	Anna-Liisa Sutt Distansundervisning via Zoom.
Examination Hybrid v. 15, 7-8 april 2 dagar! 10.00-17.00 8.00-16.30	<i>Examinationsdagar on-line (Zoom) eller på plats i Stockholm.</i> Muntlig och skriftlig presentation av egen trakeostomipatient inklusive åtgärd/rehabilitering, som del av examinationsuppgift. Se ytterligare information nedan.	Liza Bergström Martina Sundström Patricia Hägglund

Examination

Examinationen sker utifrån redovisning av ett eget patientfall, dels genom en skriftlig examinationsuppgift och dels genom en muntlig redovisning. Den skriftliga uppgiften ska omfatta ca 2-3 sidor + referenser. I rapporten ska det ingå bedömning och åtgärd/rehabilitering. Mallen för redovisning av patientfallet ges ut v. 11. Den muntliga presentationen ska vara 20 minuter. Utöver redovisning av patientfallet ingår också en skriftlig reflektionsuppgift. Den skriftliga uppgiften (patientfall och reflektionsuppgift) läggs upp på Canvas med deadline den 31 mars.

Muntliga presentationer sker den 7-8 april.

Utöver detta krävs aktivt deltagande i både praktikdelen och examinationsdagar (frågor och diskussionspunkter).

Undervisningspråk:

Engelska och svenska.

Lärare

Kursansvarig är Liza Bergström (liza.bergstrom@ki.se), övriga lärare Martina Sundström, Patricia Hägglund, Sarah Wallace och Anna-Liisa Sutt.

Administratör

kristoffer.mortsjo@ki.se

Litteratur

Lista med vetenskapliga artiklar ges under kursen.

Kursutvärdering

Kursvärdering genomförs tillsammans med deltagarna dels fortlöpande, dels i slutet av kursen. Utvärderingen skall vara vägledande för genomförandet av pågående kurs samt för utveckling och fortsatt planering av eventuella kommande kurser. Hela kursen avslutas med en utvärdering på Canvas.